

Tjenesteytende arbeidskraft:
Omfang og omgåelser - regler og
realiteter

Underdirektør Ivar Seljeskog
Sentralskattekontoret for
utenlandssaker

Fafo Østforum seminar

30.08.05

Kort presentasjon av Sentralskattekontoret for utenlandssaker(SFU)

- Kontoret ble opprettet i 1978 og er et ligningskontor for utenlandske selskaper og utenlandsk arbeidskraft med midlertidig opphold i Norge.
- De sentrale virksomhetsområder som SFU forvalter er selskaper og personell på norsk sokkel og bygg- og anleggsvirksomhet på land

SFU forts

- Kontoret har i dag ca. 90 ansatte som driver i hovedsak med registrering, skattepliktsvurdering, ligning og kontroll av selskaper og personell.
- Det lignes hvert år mellom 400 og 600 utenlandske selskaper og 20-30 000 utenlandske personer

SFU forts

- Jeg er leder av SFUs kontrollavdeling som foretar bokettersyn i selskaper som lignes her. Vi har gjennom de seneste år gjennomført mellom 30 og 40 kontroller hvert år, noe som har ført til samlede inntektstillegg på mellom 300 mill. kr og 1.300 mill. kr. Det skal i denne sammenheng understrekes at de største tilleggene er funnet i sokkelrelaterte selskaper

SFU forts.

- Vi foretar i tillegg kontroller av rapporteringsplikt hovedsakelig i norske selskaper ihht LL § 6-10. Resten av mitt innlegg vil i all hovedsak bli konsentrert om dette området.

Ligningsloven § 6-10

- Næringsdrivende og offentlig organ som har gitt noen et oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen skal ukrevet gi ligningsmyndighetene følgende opplysninger om oppdraget og enhver oppdragstaker som i tilknytning til hovedoppdraget eller underoppdrag utfører oppdrag innen riket eller på kontinentalsokkelen

LL § 6 - 10

- a. Oppdragstakernes navn, adresse evnt arbeidsgivernr. Tidspunkt da oppdragene forutsettes påbegynt og avsluttet, stedet der oppdraget skal utføres, samt kontraktsbeløpet i kontrakter oppdragsgiveren har inngått

LL § 6 - 10

- B. Arbeidstakere tilknyttet oppdraget, deres navn, fødselsdata og evt. personnummer, adresse , nasjonalitet, sivilstand, tidspunktet for arbeidets begynnelse og antatte avslutning samt arbeidsgiverens navn og arbeidsgivernummer

LL§ 6 - 10

- **Kommentar:** Det skulle være enkelt å innse at dette er et voldsomt pålegg f. eks. for en utbygger av et større anlegg. I forskrift av 30.12.1983 nr. 1980 er det imidlertid gjort en vesentlig innskrenkning:
- §1 Plikten til ukrevet å gi opplysninger ihht. LL § 6 - 10 nr 1 a for så vidt gjelder oppdrag i riket, begrenses til å gjelde oppdrag til personer bosatt i utlandet

LL § 6 - 10

- eller selskaper hjemmehørende i utlandet.
- 2. Sentralskattekontoret for utenlandssaker kan beslutte at det for det enkelte år, enkelte grupper av arbeidstakere eller enkelte oppdragstakere skal sendes oppgaver med nærmere angitte opplysninger innen rammen av lovens § 6 - 10

LL § 6 - 10

- Jeg viser til hele lovteksten med forskrifter for ytterligere detaljer om innholdet.
- Mine kommentarer: Selv med innskrenkningen til at dette bare gjelder utenlandske selskaper og utenlandsk arbeidskraft så er pålegget til det vi kaller hovedoppdragsgiver i en del tilfeller meget stort.

LL| 6 - 10

- Våre erfaringer med hensyn til overholdelse av rapporteringsplikten kan uttrykkes på mange måter. Historisk kan en grovt sett si at rapporteringen har vært bedre på sokkel enn innenfor bygg- og anlegg på land. I dag kan vi registrere at det er en del mangler også på sokkel. På land er nå fra 01.10.2004 bestemmelsen utvidet fra en begrensning til

LL § 6 - 10

- å gjelde bygg- og anleggsvirksomhet til å gjelde alle oppdrag i riket. Jeg holder meg i det alt vesentligste til bygg- og anleggsbransjen. Noen vil huske at store utbygginger skjedde i Oslo fra midten av 1980 - tallet og ryktene gikk om at dette ble utført i stor grad av utlendinger(mest nordiske) som jobbet svart.

LL § 6 - 10

- Vi har i ettertid hatt mange store utbyggingsprosjekter med nasjonalt fokus. Skatteetaten har på flere av disse satt inn helt andre og mer samlede ressurser, fra utbygging før O L på Lillehammer på tidlig 90-tall, via Gardermoen og til i dag Operahuset i Oslo. Parallellt med disse har fokus vært rettet mot prosessanlegg for

LL § 6 - 10

- oljeindustrien, pr. i dag bl.a. representert ved Snøhvit, Finnmark og Ormen Lange, Møre og Romsdal.
- Innenfor bygg- og anlegg har det de siste par årene vært et økt fokus på svart arbeid og konkurransevridning p.g.a. EU - utvidelsen 010504. For oss i skatteetaten generelt og ved SFU spesielt er dette økte fokus gledelig.

LL § 6 - 10

- Årsaken er at i prinsippet skjedde intet nytt fra 010504, det oppstod imidlertid for oss først og fremst et volumproblem. Vår oppgave er som før å påse at kontrakter og personell er korrekt rapportert, dernest å vurdere norsk skatteplikt og å foreta en korrekt ligning. Dersom innberetning av lønn og godtgjørelser er korrekt så vil andre måtte ta seg spørsmål av typen ”sosial dumping”

LL § 6 - 10

- Som nevnt er ansvaret for rapportering i utgangspunktet plassert på toppen av en såkalt kontraktspyramide eller kontraktskjede og innebærer således et overordnet ansvar for korrekt rapportering i alle ledd. Jeg går derfor over til å omtale hva manglende rapportering kan få av konsekvenser.

LL § 6 - 10. Sanksjoner

- 1.LL § 10 - 6. Tvangsmulkt.
- Bestemmelsen går i korthet ut på at dersom vi kommer over et forhold som ikke er rapportert vil vi kunne pålegge den rapporteringspliktige om å oppfylle sin plikt under en daglig løpende tvangsmulkt.
- Kommentar: Blir lite brukt i dag etter innføring av gebyr LL | 10 - 8

LL § 6 - 10 Sanksjoner

- 2. LL § 10 - 7
- Vi kan pålegge oppdragsgiver som ikke har oppfylt sin opplysningsplikt etter § 6-10 ansvar for forfalt men ikke innbetalt skatt, arbeidsgiveransvar og forskuddstrekk fra en oppdragstaker når den manglende betaling må antas å skyldes at opplysningene ikke ble gitt i rett tid.

LL § 6-10. Sanksjoner

- Bestemmelsen taler for seg selv, men har vært vanskelig for oss å bruke fordi vi må påvise årsakssammenheng. Bestemmelsen synes i dag å kunne bli mer aktuell igjen i forhold til ansvar for rapportering av selskaper fra Øst Europa.

LL § 6-10. Sanksjoner

- 3. LL § 10-8
- Kan ilegge gebyr for manglende rapportering til rapporteringspliktig. Gebyret er fast beløp pr. dag for hver oppgave som ikke leveres.
- Gebyrstørrelse, forskrift 14.07.94. Nr. 725.
- A. Kr. 150.- pr dag for manglende opplysning om oppdragstaker, begrenset oppad tilkr. 75000.- for hvert tilfelle.

LL § 6-10. Sanksjoner

- B. Kr. 30.- pr dag for manglende opplysning om arbeidstaker, begrenset til kr. 15000.- for hver slik forsømmelse.
- Gebyrbestemmelsen har vært brukt i en del sammenhenger. Det største ilagte og betalte gebyr hittil var ca. 3 mill. kr.